

BESZÁMOLÓ

ERASMUS, 2008 őszi félév

Egyesült Királyság, Skócia

Elgin

Készítette: Imhof Zoltán

Bevezetés

A Budapesti Műszaki Főiskola Műszaki Menedzser szakos, végzős hallgatójaként örömmel töltött el és megtiszteltetésként ért, hogy az ERASMUS Program keretében Főiskolánkat, egyben a Jánossy Ferenc Szakkollégiumot, valamint Országunkat is képviselhettem külföldön, az Egyesült Királyságban.

Pályázatom megírásakor a helyszín kiválasztásában nagy szerepet játszott az Egyesült Királyság, azon belül is Skócia oktatási rendszerének – ezen belül is az üzleti, illetve menedzsment-tudományok –, kultúrájának, mindennapjainak megismerése; nyelvtudásom angol nyelvi környezetben történő fejlesztése, szakmai és általános ismeretek bővítésének igénye. Nem utolsó sorban és nem is kevésbé foglalkoztatott, érdekelt Skócia addig számomra ismeretlen varázsa; természeti, kulturális és történelmi jellegzetességeinek személyes megismerése.

Az ott eltöltött idő és szerzett tapasztalatok alapján állíthatom, hogy mind a tanulmányaimban, mind nyelvben, mind egyéb területeken ért személyes hatások alapvetően pozitívan értek; szakmai, nyelvi ismereteim bővítésén kívül ízelítőt kaphattam egy másik ország életéből, kultúrájából, mindennapjaiból.

Beszámolómban feleslegesnek tartom a másoktól származó eddigi ismertetőkből foglalt tényeket újra leírni. Érdemes elolvasni mindegyiket. Azokat én inkább kiegészíteni szeretném saját meglátásaimmal, illetve adott esetekben olyan oldalról megközelíteni az eseményeket, tapasztaltakat, mely az eddigi irományokból nem, vagy csak kisebb jelentőséggel nyilvánultak meg.

Utazás, érkezés

A korábbi beszámolókból mindenki korrektül tájékozódhat az utazási, illetve érkezési lehetőségekről, eseményekről. Amit kihangsúlyoznék, illetve összefoglalóan írnék az az, hogy szerintem alapvetően kétféle módon érdemes Elginbe érkezni:

1. A **legegyszerűbben**: Repülőgéppel Budapestről londoni átszállással Invernessbe, ahol *Mr. Gordon T. Biggs* fogadja és szállítja szálláshelyükre a diákokat. (Szerintem ezt érdekesebb elsőre, mert a legegyszerűbb és a legkevesebb gonddal jár, de aki már sokat utazott, nem jelent neki sok gondot, a kisujjában van, természetesen választhat egyéb megoldási módokat is.)
2. A **legolcsóbban**: Repülőgéppel Budapestről Londonba, majd Londonból Megabus-szal Invernessbe. Ebben az esetben a repülőtérről London belsejébe a Victoria Station központi állomásra kell utazni, onnan indulnak a Megabus járatai. Ez kicsit körülményesebb lehet szervezésileg is, de mindenképpen olcsóbb. Ebben az esetben érdekesebb a jegyet már előre – kb. 1 hónappal – interneten keresztül intézni és érdemes odafigyelni a poggyászkorlátozásra.

Aberdeenbe nagy valószínűséggel drágábbak a jegyek és az út is hosszabb onnan Elginbe, bár *Mr. Biggs* ott is fogadja a diákokat. Ha valakinek oda úton is akad kedve városokat nézni, megszállni egy-két helyen, akkor mindenképpen a repülőgéppel történő londoni, vagy egyéb déli nagyvárosi érkezést javaslom, majd onnan a Megabus járataival továbbutazva Invernessig. Nyilván egy-két héttel a megadott érkezési határidő előtt, bár ez első utazás esetében elég körülményes és szervezést igénylő. Bármelyik lehetőség választása esetén az utazás megszervezését, illetve a jegyfoglalást érdemes **már jó előre (!!!)** – akár a pályázat eredményességének ismeretével egy időben – elkezdeni, mert minden halogatott nap csak drágítja azt.

A visszautazást véleményem szerint elég később is, nem muszáj az odautazással egy időben. Sőt, később valószínűleg érdekesebb, bár kétségtelenül ugyanakkor a biztosabb.

Elginről

Elgin Skócia északi részén található, viszonylag közel a tengerparthoz; Moray megye székhelye. Központját, főutcáját hangulatos régebbi épületek szegélyezik; kifejezetten távolodva kertvárosi jelleg a jellemző. Nem nagy város, pár nap alatt bejárható, egyik végétől átgyalogolni a másikba nem több, mint kb. 1 óra. Közlekedés szempontjából a városon belül majdnem

mindenhova könnyű és hamar eljutni gyalog. Többen is említik a kerékpárt, mint lehetőséget... Ez szerintem inkább személyfüggő, minthogy városon belül olyan nagy haszonnal, vagy jelentőséggel bírna. Esősebb időszakban szerintem kifejezetten kellemetlenebb, körülményesebb; nem beszélve arról, ha nem is szeretné megtartani az ember a későbbiekre nézve. Nem rossz, ha van – egyes szálláshelyeken akad –, de szerintem nem nélkülözhetetlen. Leginkább az Elginhez közeli településekre való eljutásban bírhat nagyobb jelentőséggel, mert a helyi járatok nem túl olcsók. Hasonlóan voltam az esőkabáttal is. Szinte sohasem használtam. Az esernyő viszonylag elég jól bírja, leszámítva pár szelesebb vidéket, mint pl. Edinburgh késő ősszel, télen; de Elgin ilyen szempontból nem volt problémás.

Az elginiek – de ez elmondható általában a skótokról is – segítőkész, barátságos emberek, főleg a kisebb városokban, településeken. Akár az utcán is el lehet beszélgetni velük, érdeklődők, kedvesek. Tanácsot is bátran lehet kérni tőlük, ha úgy hozza az élet, szívesen segítenek. Mindemmellett bármiről el lehet beszélgetni velük.

Sokaktól hallottam, hogy a skótok nem beszélnek szépen angolul és érthetetlenek. Ez így ebben a formában nem igaz. Északabbra – beleszámítva Elgint és környékét is – véleményem szerint szépen, tisztán beszélnek. Való igaz, hogy nem az angliai angolt, hanem a skót angolt beszélnek, de teljesen érthetők. Nekem személy szerint még jobban is tetszett.

Mindemmellett délebbre sem sokkal érthetlenebbek, csak kicsit gyorsabban beszélnek. Az angolul beszélő külföldieket sokszor nehezebb megérteni.

Szállás

Én is, mint a legtöbb kiutazó magyar diák *Lorna Castle* otthonában kaptam szállást. A korábbi beszámolókból említettekén túl annyit tennék hozzá, hogy a két kiadó szoba közül a nagyobbik stílusa „fiús” (alapvetően kék színvilág, berendezés), a kisebbik a maga rózsaszín színeivel meglehetősen „lányos”. A két szoba közötti árkülönbséget is beszámítva véleményem szerint megéri a

nagyobb szobát kérni. Tágasabb, kényelmesebb.

Moray College

A Moray College-ban végzett tanulmányokat tekintve az oktatási attitűdben az egyik leginkább érzékelhető különbség a már többek által is emlegetett gyakorlatiság. Nem szeretném ismételni a többiekét; mind igaz és hasznos, amiket leírtak, azonban kitérnék pár ritkán vagy egyáltalán nem említett, szerintem meglehetősen fontos dologra:

Az oktatókkal, hallgatókkal érdemes a

tantárgyakon túlmutató dolgokról is kommunikálni, érdeklődni. Szívesen beszélgetnek el a hallgatókkal, kedvesek, érdeklődőek, sok mindent meg lehet tőlük tudni egyéb területeket is tekintve. Szakdolgozat témákban is segítőkészek és szívesen beszélgetnek, adnak hasznos információt a kinti helyzetről.

Külön kiemelném az (ingyenes) angol nyelvi órák lehetőségét szinttől függetlenül. Mindegyik általam ismert oktató nagyon kedves és aranyos volt. A haladó órákat *Aleksandra Witkowska*, lengyel származású tolmács tartotta, a kezdő angolt pedig *Sheona Davidson*, skót tanárnő. Nagyon kedves, segítőkész, szinte bármiben lehetett hozzá fordulni. Ő mondjuk a skót angolt tanította, ami számomra még jobban is tetszett, noha az nem az oxfordi. Többször utazásokat is szervezett a diákoknak, melyek oltárian jó hangulatúak voltak. Egyébként hátrányos

helyzetű személyekkel is foglalkozik, ami szintén önmagáért beszél. Kint erre is lényegesebb hangsúlyt fektetnek, mint itthon.

A már említett tantárgyak közül én is többet felvettem, azokra nem térnék ki. Amiről talán még nem volt szó, az a Using Software Applications Packages (USAP), ami tulajdonképpen informatikai ismereteket és az MS Office alkalmazásokat jelentette. Hasonló volt az itthoni Informatika tantárgyhoz. Érdekességét a kinti szokások, légkör és persze az angol nyelv adták. Gyakorlati tantárgy. A követelmény az órákon kiadott gyakorlati feladatok és egy záró komplex feladatsor elkészítése volt. Akinek itthon nem okozott gondot, annak ott sem fog.

A diákok összetétele vegyes. Az általam kint töltött időben voltak Kanadából, Romániából (a többség), Franciaországból, Litvániából. Korban hasonlóak, mint itthon. A skót hallgatók ennél vegyesebb korúak. Idősebbek is ugyanúgy megtalálhatóak, mint a fiatalabbak.

Többen is írtak már az iskola könyvtáráról, edzőterméről. Ezeket tényleg érdemes igénybe venni. Az előbbi a hallgatók számára ingyenes, az utóbbinak pedig valóban nem megerőltető a költsége (szemeszterenként 10-15£). Véleményem szerint a fodrász részleget is érdemes igénybe venni. Nekem nem kellett annyit várnom, mint amiket a korábbi beszámolómban olvastam. Egy-két héten belülre kaptam időpontot, ráadásul kedvezményes időszakban, áron.

Moray College Student Union (MCSU)

A Moray College Student Union (MCSU) tulajdonképpen az ottani hallgatói képviselőket jelenti. (Mint kb. az itthoni HÖK, de azért egy kicsit mégis másmilyen.) Az ERASMUS hallgatók számára is szerveznek programokat, rendezvényeket, illetve újabban "International Students Officer" pozícióra is keresnek közülük embereket. Ez tulajdonképpen annyit jelent, hogy jó, ha akad ember, aki egy szinten képviseli az ERASMUS hallgatókat, elmondja véleményeit, ötleteit. Természetesen ezt e formalitás nélkül is meg lehet tenni, illetve adott esetben több személy is betöltheti a posztot. Ilyen és hasonló kérdésekben a MCSU és az Iskola is kellően nyitott.

Szabadidő eltöltése

Skóciában rengeteg szép és hasznos dologgal el lehet tölteni a szabadidőt, nem unatkozik az ember. Szinte mindenhol akad látnivaló, érdekesség, amit érdemes megismerni, megnézni.

Időjárás

Az időjárás valóban nem olyan borzalmas, mint sok helyről hallani. Főleg Elginben és a környéki vidékeken. Az egész szeptember, október első fele tulajdonképpen nagyon szép időt tartogatott. Ideális volt kiránduláshoz, fotózáshoz. A többi hónap sem volt kimondottan rossz, sőt! Téli hónapokban is voltak nagyon szép napok, fények. Nagyjából hasonló volt az itthonihoz. A tél kevésbé volt hideg. Az eső nem vészes, csak délnyugatabbra, délebbre; Glasgow, illetve Edinburgh környékén. Glasgow területe egyébként a legcsapadékosabb Skóciában. Ennek ellenére sikerült jobb napokat kifognom ott is. Az esőt és a szelet tekintve Elginben és környékén pl. teljesen jól elvoltam esernyővel. Közel sem annyira macerás, mint az esőkabát. Az inkább délebbre, pl. Edinburghban tett jó szolgálatot. Az eléggé esernyőszaggató egy hely. Többet látni is lehet elhagyva az utcákon.

Látnivalók, események, nevezetességek, szórakozás

Véleményem szerint már kiutazás előtt érdemes kicsit tájékozódni a célország – jelen esetben Skócia – kultúrájáról, jellegzetességeiről akár a művészetek, irodalom, zene... stb., akár a mindennapok területén is. Felkészültebben érkezni mindig jobb, érdekesebb, ráadásul a skótok meglepő örömmel veszik, ha egy külföldi többet tud róluk, szokásaikról, mindennapjaikról, mint

az átlag.

Jelen beszámolóban csak dióhéjban írok dolgokról, amikre érdemes odafigyelni, hiszen ha mindegyikről is csak egy kicsit írnék, alig férne ki pár oldalra.

Érdemes utánanézni, figyelni az ünnepeket (Skócia nemzeti ünnepe, Szent András napja; Burns éjszakája... stb.), amik meglehetősen látványosak, érdekesek. Ilyenkor általában sok helyen hasonló programokat, rendezvényeket szerveznek, skót dudásokat is többször látni ilyen alkalmakkor.

A Karácsony, Újév hasonló, mint otthon. Az előbbit Edinburghban töltöttem. Volt karácsonyi vásár a maga hangulatával, színességével, mint itthon is pl. a Vörösmarty téren. A szálláshelyek árai ilyenkor olcsóbbak is, azonban az Újév környékén a többszörösére is szökkennek.

Látnivalókban Skócia igencsak bővelkedik. Rengeteg szép és érdekes helyet, nevezetességet kereshetünk fel, láthatunk szinte bármerre, amerre megyünk. A szünetekre ezeket is érdemes már jó előre megtervezni / szervezni.

Már Elginben, illetve környékén is sok látnivalót felkereshetünk. A város pár nap alatt szinte teljesen bejárható, de mindig akad olyan hely, rész, ami tartogathat újat számunkra.

A környéken található a legtöbb szeszfőzdét is, ahol megtaláljuk majdnem az összes létező skót whisky márkát, valamint a nevesebb skót várak és kastélyok többségét is.

Amit mindenképpen érdemes megnézni: **Lossiemouth**, város Elgintől északra, akár gyalog is viszonylag hamar elérhető. Esetleg **Buckie, Keith, Burghead. Forres**, Elginnel szomszédos szép, hangulatos kisváros; **Nairn** (ezek útba esnek a Loch Ness-i utazás alkalmával is), **Findhorn** és az öböl. A Felföldön tovább nyugatabbra **Inverness, Loch Ness, Skye szigetek**. Északabbra **Ullapool**; keletre **Aberdeen** és környéke; délebbre **Cairngorms, Glencoe**.

Közép-Skóciában **Loch Lomond** és a szigetek, **Stirling** és a **Trossachs, Perth** (egy szép város, Skócia egykori fővárosa, ma gazdag kereskedőváros), **Scone Palota**, esetleg **Dundee, St Andrews**. Dél-Skóciában **New Lanark, Burns országa**.

Ami meg természetesen kihagyhatatlan, Skócia két nagyobb városa, ahol külön-külön is érdemes több napot is eltölteni: a főváros, **Glasgow** (Burrell-gyűjtemény, Merchant City, City Chambers, Tenement House, Kelvingrove Múzeum és Művészeti Galéria, Holmwood House, The People's Palace és a Glasgow Green, The Barras, Glasgow katedrális, Világítótorny... stb.) és a történelmi **Edinburgh** (Vár, Castle Rock, Arthur's Seat, Calton Hill, Old Town, New Town, Skócia Nemzeti Múzeuma, Skót parlament, Grassmarket, St Giles-katedrális, Holyroodhouse palota, Britannia királyi jacht, Old Tolbooth – A Nép története,

William Cadenhead's whisky shop (172 Canongate) – Itt érdemes whiskyt vásárolni *Mark Davidson*nál – Aki arra jár, említsen meg nyugodtan. – ... stb.)

Rengeteg – közel 3500 db – fényképet készítettem utazásaim során. Volt miről. A táj, látnivalók egyszerűen gyönyörűek! Több szó felesleges, látni érdemes!

A szórakozási lehetőségekről olvashatunk eleget a korábbi beszámolókból is. Ehhez lényegében nincs több hozzáfűzni valóm. Mivel egyik hobbim a fotózás, nekem ez nagyobb részben a már fentebb említettekben is kimerült, azonban egy vérbeli főiskolásnak külföldön sem kell, hogy gondot jelentsen a különféle szórakozási lehetőségek, kocsmák, szórakozóhelyek megtalálása a szintén beleváló társasággal együtt, vagy akár a közös utazások, túrák, programok, egymás vendégül látása, ... stb.

Az iskola is szervez különféle programokat, rendezvényeket az összes, de akár külön az ERASMUS hallgatónak is, amikre kivétel nélkül mindegyikre érdemes elmenni és részt venni rajtuk!

Zárszó

A Skóciában töltött időszak sok hasznos tapasztalattal, élményekkel, ismeretekkel, emberi kapcsolatokkal tett gazdagabbá. Mindenkinek csak ajánlani tudom minden szempontból. Mindenképpen megéri külföldi tanulmányokra pályázni és kihasználni a kínálkozó lehetőségeket. Erre Skóciát és a Moray College-ot csak ajánlani tudom. Az angol nyelvi környezet, a gyönyörű helyszínek, tájak és a jó társaság mind e mellett szól.

Akinek bármilyen kérdése van a skóciai, vagy egyéb külföldi tanulmányutakkal kapcsolatban, nyugodtan megkereshet az imhofz@gmail.com e-mail címen, illetve felkeresheti a *Jánossy Ferenc Szakkollégiumot* is, ahonnan több tag is jutott már ki külföldre az ERASMUS program keretében.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani Dudás Ferencnének, aki a lehetőségek ajánlásától kezdve a hazajöveletemig figyelemmel kísérte és támogatta a kint tartózkodásom.

Szeretném megköszönni a tanulmányút lehetőségét a Budapesti Műszaki Főiskolának; továbbá a Keleti Károly Gazdasági Kar képviselőjének, Dr. Medve András dékán úrnak, aki egyben a Kar ERASMUS koordinátora is, valamint Dr. Szűts István intézetigazgató úrnak a Vállalkozásmenedzsment Intézet részéről.

Szeretnék köszönetet mondani Bukucs Erzsébet, Dr. Elek Erzsébet és Gombaszögi Ildikó tanárnőknek, valamint a Főiskola többi oktatóinak is, akik szintén segítettek pályázatom, illetve kint létem.

Köszönettel tartozom Mr. Gordon T. Biggsnek és a Moray College oktatóinak.

Végül, de nem utolsó sorban szeretnék köszönetet mondani Varga Viktornak, aki távollétemben elnökhelyettesként helyettesített a Jánossy Ferenc Szakkollégiumban a feladatok ellátásában; valamint minden kedves barátomnak, ismerősömnek, akik szintén sok mindenben segítettek, támogattak.

Végezetül néhány kép ízelítőnek:

Katedrális, Elgin

Cooper Park

Glen Moray Distillery

Forres

Vár, Edinburgh

Arthur's seat

Sporran-ek, Vármúzeum

St Giles katedrális

William Wallace (Anthony Nolan)

Calton Hill

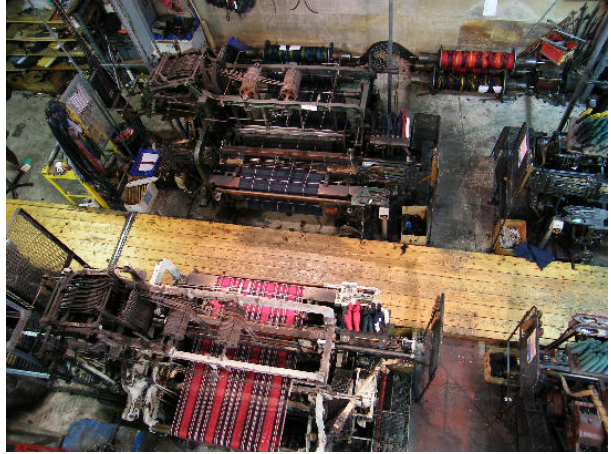
William Cadenhead's whisky shop

Holyroodhouse

Skót kollégium

Szövőgépek

Merchant City, Glasgow

David Livingstone szobra, Glasgow

Glasgow Katedrális

Urquhart Castle, Loch Ness

Loch Ness

Loch Ness

Vár, Inverness

Inverness

Lossiemouth és a tenger

Rafford

Skye-szigetek

Findhorn

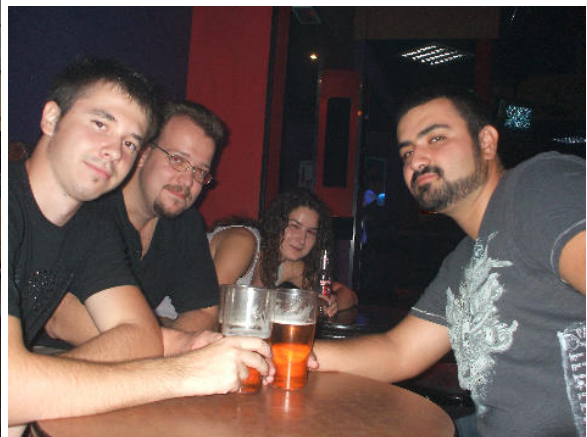
Buliban

Egymásnál

A fürgelábúak

Sörözés

A társaság